

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

19. De his, quæ post confessionem petenda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

peccatis, maximè in carnalibus, examinandum est, an maneat occasio peccati: an, verbi gratia, habeat domi concubinam: an sit in societate eius, vnde ad peccandū prouocatur: tales enim, & similes probabiles occasiones peccandi, sunt omninò extirpanda.

Quintum est, tempus peccati. Si enim sunt peccata nimia consuetudine inueterata, & præsertim carnalia, debet Confessarius tempus illius peccati petere, & frequentiam considerare, & an tempore aliquo ante confessionem abstinerit. In his enim vtile consilium est, cum necessitas non vrget, vel periculum non amplius confitendi, differri absolutionem, integrā audita confessione, donec appareat emēdatio aliqua. Vniuersaliter debet Confessarius vti vno generalissimo, & vtilissimo remedio pro his omnibus, scilicet frequēti confessione, & cōmunionē, non quòd imponat pœnitenti, nec obliget ipsum, sed aperiat delicti grauitatem, & periculum, & difficultatem liberandi se ab illo: similiterque dicat pœnitenti ipsi, hoc est vnum ferè remedium, vt, vel in singulis hebdomadis, vel intra singulos 15. dies, vel menses singulos Confessario accedat. Ego non te obligo, sed solum doceo, quòd tu alias facere tenens: & sic Confessarij conscientia manebit tuta: difficilè enim est profectò, rectè se gerere erga similia peccata.

Sextum est, poterit Confessarius breuitati etiam studens, cum pœnitens peccatum aliquod exprimit, quod contra aliquod præceptum est, si velit ad aliud contra distinctum præceptum transire, prius ipsum examinare in his, in quibus contra tale præceptum, vel in tali genere peccati videri probabili- ter deliquisse posse; ne ad idem cogatur post confessionem pœnitentis redire. Hæc sunt, quæ maximè in confessione videntur obseruanda.

De his, quæ post confessionem petenda sunt.

CAPVT XIX.

Postquam pœnitens ea, quæ discussit, manifestauit, poterit Confessarius aliqua petere, si forsan vel memoria exciderunt, vel ignorantia aliqua omisit.

Primum est, an aliquo malo fine fecerit: quæ enim in se bona sunt, si malo fiant fine, peccata sunt, & mortalia, iuxta finis intentionem. Qui enim conciones adit, gratia sollicitandi sc̃mi-

nas,

nas, quamuis non sollicitet postea, quia forsan non erant, peccatum est mortale. Similiter in alijs.

Secundum est, an aliqua mala voluerit committere, quos misit, quia non potuit exequi. Non enim tales voluntates excusantur à peccato, licet opus exterius non sequatur.

Tertium est, an induxerit alios secum ad peccandum. Est enim nouum peccatum, alios ad peccatum inducere; potest Confessarius, iuxta qualitatem pœnitentis, aliquibus peccatis particularibus interrogationes applicare.

Quartum est, vt discurrat per præcepta, quæ à pœnitente prætermittuntur. Nec debet iterum, quæ pœnitens dicit, interrogare. In his tamē omnibus interrogationibus, tam quæ ante, & in confessione, quam, quæ post ipsam fiunt, debet maximè Confessarius vti prudentia. Primum, vt personas consideret: cum enim videntur intelligentes, non est opus, vt ab eis petat, an fidei articulos sciant, vel alia, quæ non videntur eis competere: nec pueros interroget ea, in quæ probabiliter vident pœnitentes nō potuisse incurrere. Caueat etiam nimias circumstantias peccatorum petere, maximè cum carnalia sunt, & feminas audit: prouocare enim possunt ad malum; vel in eo instruere pœnitentes: sicut etiam negotiatores non sunt interrogandi multas contractuum iniquas species, ne potius male agere discant: sed attendat Confessarius ea, de quibus probabilitas aliqua est, pœnitentes commisisse. Post integrum examen, & impositam pœnitentiam, absolutiq; præstetur.

De Pœnitente.

CAPVT XX.

Nullus ante rationis vsum accedere potest Sacramentum pœnitentiæ. Post vsum verò rationis, quando iam peccare contingit, omnes tenentur semel in anno confiteri, vt habetur extra c. omnis vtriusq; sexus, de pœnit. & remiss. Nec est tempus in anno statutum, dummodo semel in anno fiat confessio; quamuis propter communionem, quæ debet esse in Paschate, ad quam nullus cum conscientia mortalis potest accedere, nisi confessione præmissa, solet tunc obligare confessionis præceptum: si tamen aliquis confessus esset illo anno ante Quadagesimam, nec vllum haberet mortale, non temereur de rigore confiteri, sed solum propter scien-

dalum,